

SANITAT ATENCIÓ PRIMÀRIA

Una IA assistirà metges dels CAP de l'Onze de Setembre i de Tremp

Interpretarà radiografies, recomanarà dietes i transcriurà converses, entre les seues funcions || Són els dos centres lleidatans que provaran el nou model CSIR

Lourdes Iglesias, Blanca Manuel i Palacín, de l'Onze de Setembre.

Xavier Ensenyat, Marissa Riart i Eloi Núñez, del CAP de Tremp.

MARC CARBONELL

LLEIDA | Els CAP de l'Onze de Setembre i de Tremp, els dos de la província elegits per Salut en la prova pilot del nou model de Centres de Salut Integrals de Referència (CSIR), incorporaran assistents virtuals amb intel·ligència artificial per ajudar els metges a partir de l'1 d'abril. "Serviran per millorar la nostra feina i no per substituir-nos", aclareix la metge de família i directora del CAP de Tremp, Marissa Riart, que detalla que aquesta eina "interpretarà radiografies o fotografies del fons d'ull (retinografia) d'una

forma molt més objectiva", per exemple.

El seu homòleg de l'Onze de Setembre, José María Palacín, afegeix que una de les capacitats dels "assistents clínics" serà la de recomanar dietes en funció dels dèficits o excessos trobats en analítiques, i també "transcriuran i resumiran les converses en les consultes, la qual cosa ens permetrà parlar de forma més directa amb els pacients sense la necessitat d'anar escrivint".

Un altre dels canvis en aquests *superambulatoris* consistirà en el contacte directe

amb especialistes de referència dels hospitals perquè valorin les derivacions i es prioritzin millor. "Ara totes van a una caixa central i tenim poca relació amb l'hospital, la qual cosa causa que alguns processos es demorin molt", afirma Palacín.

Mentrestant, al CAP de Tremp "ja tenim circuits molt ben establerts amb l'hospital comarcal i ens reunim periòdicament", explica Riart.

Els centres CSIR també s'hauran de desburocratitzar per reduir els temps d'espera. "Ho hem estat fent des del 2021, els pacients tenen assignat un ad-

ministratiu que filtra els motius de consulta amb l'ajuda del seu metge i infermera de referència, la qual cosa ens permet programar proves i resoldre burocràcia abans de les consultes perquè siguin més productives i llargues, de vint minuts", explica l'adjunta a la direcció del CAP Onze de Setembre, Blanca Manuel.

"Hem abaixat els temps d'espera i la freqüentació d'usuaris, i els nostres pacients es visiten menys en altres dispositius", assenyala en aquest sentit Palacín. "A Tremp també ho estem desenvolupant i ho millorarem", afegeix Riart.

Quatre dels set metges de la capital del Jussà, a punt de jubilar-se

■ Quatre dels set metges de família del CAP de Tremp tenen més de 65 anys. Tres d'ells es jubilaran aquest any i el quart preveu fer-ho l'any que ve. "És el nostre punt feble com a centre rural", explica la directora del centre, Marissa Riart, que detalla que també hi ha un pediatre, nou infermers i sis administratius, així com un dentista, fisioterapeuta, nutricionista i psicòloga. Riart considera que la posada en marxa del model CSIR també és una bona oportunitat per incorporar més estudiants i residents. "Dins de les línies d'acció s'inclou l'augment de la investigació, per a la qual cosa podrien ser de gran ajuda", indica.

Així mateix, la doctora valora que "som molt afortunats de tenir la nostra professió en un medi rural, treballem més motivats perquè crear vincles personals és més fàcil en un ambient proper i familiar".

Treball i il·lusió

Tant Riart com Palacín comparteixen que la prova pilot d'un any del CSIR "pot suposar-nos un augment important de treball", però "que presentem un projecte perquè estem il·lusionats i sabem que cal reformular l'Atenció Primària".

UDL EQUIPAMENTS

La facultat d'Educació estrena una sala comunitària

Estarà oberta a tota la universitat

NURIA GARCÍA MACIAS

LLEIDA | La facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social (FEPTS), va inaugurar ahir l'Espai Kairós, una nova sala comunitària que forma part del pla de millores de les zones comunes, a la qual van assistir membres de la Universitat de Lleida.

La iniciativa va sorgir sota la necessitat d'un espai polivalent en el qual intercanviar idees, de manera que està equipada amb una zona de lleure amb cafetera, una pissarra magnètica i un monitor tàctil, va explicar sobre l'àrea David Aguilar, degà de la facultat.

D'altra banda, Aina Franch i Maria Carme Peguera, del de-

Membres de la facultat, en la inauguració de l'Espai Kairós.

partament de Psicologia i d'Educació, van afirmar que fan falta aquest tipus de zones, en les quals poder coincidir i posar cara a la resta dels equips de la universitat.

"Fins ara l'únic espai habilitat era incòmode, amb una taula que no ajudava a mantenir converses més disteses", va afegir Peguera.

Durant la presentació, es van

realitzar diversos jocs interactius, moderats per les professores i psicòlogues Núria Vita i Verònica Estrada, amb l'objectiu que els integrants dels departaments es coneguessin.

CIUTADANIA

Nous tallers participatius per a Llivia i el pacte de civisme

LLEIDA | L'ajuntament va celebrar ahir dos tallers participatius, un per definir els usos de la zona esportiva de Llivia i un altre per ultimar el nou pacte per al civisme i la convivència. El primer es va celebrar al Casinet de Llivia i hi va assistir el regidor Roberto Pino, mentre que el segon sobre el pacte del civisme es va portar a terme al local social del barri del Clot amb les tinentes d'alcalde Carme Valls i Cristina Morón. A banda d'aquests dos projectes, la Paeria està fent altres processos participatius: un per concretar els futurs usos de l'estació d'autobusos del carrer Saracibar i un altre per definir com serà el parc del marge dret de la canalització.

AIGÜES POLÈMICA

El Segarra-Garrigues considera "irresponsable" deixar l'Albagés buit mentre Rialb aboca aigua

El cabal del Segre es dispara a Lleida fins a gairebé 100 metres cúbics/segon i nega part de la canalització || Oliana i Rialb marquen un rècord de reserves a l'assolir els 472 hectòmetres cúbics

El riu Segre al seu pas per Lleida, on al matí va superar els 98 metres cúbics per segon.

El pantà d'Oliana, amb 72 hm³ d'aigua i al 85% de capacitat.

H.C.
LLEIDA | El president de la comunitat de regants del Segarra-Garrigues, Josep Maria Jové, va criticar ahir que l'aigua que aboca el pantà de Rialb després de fregar el ple no es pugui aprofitar per omplir el de l'Albagés i va considerar un "disbarat" i "una irresponsabilitat per part de les administracions tirar aigua al riu tenint un embassament buit en el qual es podria guardar". Jové va assegurar que aquesta situació s'ha produït després que la Generalitat assumís l'explotació del canal i

la presa de l'Albagés, l'any passat, i acordés elaborar un pla d'autoprotecció abans d'omplir l'embassament per a les proves de càrrega. Sense aquestes no es podrà considerar totalment operatiu. Jové va assegurar que en el moment de la cessió de l'Albagés de l'Estat a la Generalitat, aquest pantà (amb capacitat per a uns 80 hectòmetres cúbics d'aigua) complia tots els requisits i va arribar a emmagatzemar 20 hm³ d'aigua. Els regants han demanat a la Generalitat i la CHE que pugui recuperar-se almenys aquest nivell, de fa 4

anys. L'Albagés emmagatzema ara poc més de 6 hectòmetres cúbics d'aigua. Mentrestant, Rialb va mantenir ahir el de-saigüe de fons obert i alliberant 22 metres cúbics d'aigua per segon, als quals s'afegeixen uns 60 que surten per la central hidro-elèctrica. El desembassament d'aquest i altres pantans com el de Sant Llorenç va provocar una avinguda de cabals aigües avall. Lleida ciutat va multiplicar per deu el seu i va superar al matí els 98 m³/s. Alguns accessos al riu a Balaguer i Lleida es van mantenir tancats. Altres registres

van ser els 82 m³/s del Segre a Balaguer i 153 a Seròs. Rogelio Galván, cap de Planificació de la CHE, va assenyalar que la primavera està sent "formidablement plujosa" i va recordar que ve de dos anys d'extrema sequera.

Reserves de neu a l'alça

Quant a les reserves de neu, en l'última setmana s'han disparat en gairebé 70 hectòmetres a les capçaleres del Segre (140 hm³, 2 més), la Garona (101,3 hm³, 9 més) i les Nogueres (196 i 101, 58,7 més).

LES CLAUS

Oliana i Rialb, de rècord

■ Oliana i Rialb es mantenen amb prop de 472 hm³ d'aigua (96,7%), el nivell màxim des que el segon està operatiu. Els de la Ribagorçana estan al 70% i els de la Pallaresa, al 78%.

L'emergència, encara recent

■ La situació actual contrasta amb la de fa un any: el Segre va estar en emergència entre maig de 2022 i gener de 2024.

EDUCACIÓ UNIVERSITÀRIA

Infermeria a Tremp, en el Saló de l'Ensenyament

REDACCIÓ

LLEIDA | La Universitat de Lleida (UdL) donarà a conèixer en el Saló de l'Ensenyament el grau d'Infermeria de Tremp, que s'impartirà el pròxim curs amb un grup de vint alumnes, i que inclourà pràctiques clíniques en centres mèdics de la capital del Pallars Jussà, la Seu d'Urgell, Vielha i Puigcerdà. Coursar aquests estudis a les comarques del Pirineu donarà la possibilitat als alumnes de fer pràctiques

en entorns singulars com per exemple bases del SEM i estacions d'esquí, entre d'altres. Aquesta formació s'imparteix després que estudiants hagin portat a terme pràctiques a Tremp els últims anys.

Segons assenyala la UdL, el programa acadèmic incorpora "els models més avançats de simulació clínica i realitat virtual", tutories individualitzades i una matrícula a preu públic de 1.061 euros.

MUNICIPIS POLÈMICA

Investiguen la querella de l'oposició de Ribera d'Ondara contra l'alcalde

C. MARSINACH

LLEIDA | El jutjat d'instrucció número u de Cervera investiga les dietes de l'alcalde de Ribera d'Ondara, Francesc Sabanés, arran de la querella que va interposar contra ell l'edil de l'oposició i exalcaldessa Elisabet Jové. En aquesta, li atribueix una presumpta malversació de fons públics i falsificació documental.

La jutge ha iniciat diligències prèvies sol·licitant informes

a l'ajuntament i la Diputació, segons van corroborar tant Sabanés com Jové.

Jové confia que la investigació aclareixi "si les despeses cobrades en els últims deu anys en concepte de dietes i desplaçaments estaven justificades i si podia passar-les a l'ajuntament, tenint el sou de diputat provincial i cobrant dietes i desplaçaments també de la Diputació". Per la seua part, Sabanés va dir no tenir

res a amagar. "La jutge vol contrastar si el que diu la querella té fonament" i es va mostrar convençut que "s'acabarà arxivant".

L'alcalde veu la querella com un intent de "desestabilitzar el govern". El desembre passat, Sabanés va recuperar l'alcaldia al prosperar la segona moció de censura en menys d'un any. La primera el va cessar a ell del càrrec i va nomenar alcaldessa Jové.